

Zelfreflectiedocument kleinschalig genormaliseerd wonen

(Herbots, Goddaer, Molenberghs, Doucet & Spruytte, versie juni 2013)

Medewerker:	Functie:
Geëvalueerd door:	Datum:
Voorziening:	Afdeling:

Competenties	Omschrijving/Gedragsindicatoren					
Inlevingsvermogen/ Luistervaardigheid	Doet	Meelevend en toont begrip voor ouderen, kan zich voorstellen hoe ze zich voelen en toont daarvoor begrip. Houdt rekening met het levensverhaal van de bewoner. Heeft aandacht voor de behoeften van de bewoner. Hooft de boodschap achter het verhaal van de bewoner. Bezit voldoende relativiseringsvermogen om gedrag van bewoners te kaderen.				
		Houdt doorheen de werking voldoende rekening met het levensverhaal en de visie van de bewoner en gaat zo op zoek naar de juiste benadering. Begrijpt de boodschap.				
		Maakt tijd om naar bewoner zijn verhaal te luisteren, laat hem/haar vertellen, maar doet hier concreet niet voldoende mee.				
		Kan na de nodige uitleg begrip opbrengen, maar eigen criteria blijven prioritair. Luistert niet actief.				
		Kan zich niet verplaatsen in het standpunt van de ander, heeft geen begrip voor de situatie van de bewoner. Hooft, maar luistert niet.				

Competenties	Omschrijving/Gedragsindicatoren					
Omgang met familie	Diet	<p>Zorgt dat familie/naasten zich welkom voelen. Heeft begrip voor verwachtingen en behoeften van familie/naasten. Luistert actief naar wat zij te zeggen hebben en doet moeite om hen te begrijpen. Gaait actief op zoek naar oplossingen en antwoorden. Weet familie te betrekken bij alle vragen omtrent welzijn van de bewoner.</p>				
		<p>Blijft rustig en kan het gedrag van de familie kaderen. Hij/zij blijft hulpvaardig of verwijst door.</p>				
		<p>Is vlot in de omgang, maar heeft nog ondersteuning nodig voor 'moeilijke' families.</p>				
		<p>Blijft zakelijk in contacten en wordt stroef onder werkdruk. Sociale contacten zijn eerder een plicht.</p>				
		<p>Neemt geen initiatief om de familie te leren kennen, brengt geen begrip op voor de visie van de familie.</p>				
Bevorderen van woon- en leef sfeer	Diet	<p>Creëert een thuis waarin bewoner zoveel mogelijk zichzelf kan zijn en zijn eigen ding kan doen. Kan huishoudelijke taken tot activiteiten maken die aansluiten bij de leefwereld van de bewoner. Draagt zorg voor een evenwicht tussen prikkels en rust, afgestemd op de behoefte. Houdt overzicht over de huishoudelijke werkzaamheden, met aandacht voor hygiëne en sfeer.</p>				
		<p>Voelt perfect aan wat nodig is om de juiste sfeer te scheppen. Kan zijn werk hierrond perfect organiseren, zowel individueel als naar de groep.</p>				
		<p>Gaat telkens op zoek naar daginvulling en sfeer. Kan dit vlotter hanteren voor een individuele bewoner dan voor de groep.</p>				
		<p>Kan dit enkel realiseren mits begeleiding. Is wel gemotiveerd om er aan te werken. Ziet niet spontaan de behoeften.</p>				
	<p>Weet door eigen gedrag eerder onrust dan rust te creëren. Heeft hier weinig inzicht in.</p>					

Competenties	Omschrijving/Gedragsindicatoren					
Motiveren	Det	Kan bewoners enthousiast maken om actief deel te nemen aan dagelijkse activiteiten. Speelt hierbij in op de interesse, behoefte en mogelijkheden van de bewoner.				
		Is zeer enthousiast en heeft leuke, relevante methodes om de bewoners te motiveren tijdens hun dagelijkse activiteiten. Kijkt naar de mogelijkheden van de bewoner en niet naar de beperktheden.				
		Stimuleert de bewoner tot actieve deelname, maar mist flexibiliteit naar het moment toe.				
		Wil bewoner stimuleren tot actieve deelname, maar kan het niveau van de bewoner niet inschatten.				
		Toont weinig interesse en lijkt niet enthousiast om de bewoner bij hun dagelijkse activiteiten te motiveren.				
Observatie en subtiele compensatie	Det	Heeft oog voor honger, dorst, pijn, vermoeidheid... en rapporteert vanuit een ik-perspectief over deze zaken. Geeft warmte, nabijheid en vertrouwen. Biedt dingen aan die hanteerbaar zijn, compenseert subtiel de tekorten.				
		Ziet behoeften van de bewoner en kan die zo objectief mogelijk omschrijven, straalt warmte uit, kan spreken met lichaamstaal, kan erg subtiel compenseren.				
		Heeft oog voor detail, vraagt wel nog ondersteuning rond communicatie via lichaamstaal, kan warmte bieden.				
		Mits begeleiding is er oog voor detail, warme en lichaamstaal ontbreken. Heeft sturing nodig naar compensatie van tekorten.				
		Voert louter technisch de opgelegde taken uit, ongeacht de noden van de bewoner. Is confronterend naar de bewoner.				

Competenties	Omschrijving/Gedragsindicatoren					
Creativiteit en humor (humeur)	Doet	Durft patronen en gewoontes te doorbreken, kijkt elke dag naar de dingen alsof we ze voor het eerst zien. Wat gisteren zo was, kan morgen anders zijn. Giet niet alles in regels en afspraken. Humor en humeur zijn zeer bepalend voor de samenwerking met collega's. Humor en humeur bepalen mee het gedrag van je bewoners. Kan professioneel omgaan met eigen gevoelens, kan privé en werk gescheiden houden.				
		Probeert telkens opnieuw, bouwt weinig routines in. Eigen gedrag brengt rust en aangename sfeer.				
		Gaat actief op zoek, heeft wel nog houvasten en patronen nodig. Is gemotiveerd, kan eigen gedrag aanpassen.				
		Houdt erg vast aan patronen, kan moeilijk loslaten. Raakt in paniek als patronen niet werken, kan bijsturen na begeleiding.				
		Wijkt niet af van patronen en gewoontes. Verwacht dat bewoners hun gedrag aanpassen. Gaat hier dan vrij nors reageren.				
Flexibiliteit	Doet	Soepel kunnen omgaan met de noden van bewoners, woning, organisatie. Soepel aanpassen aan de omstandigheden van de zorg en taakhoud. Bereid om nieuwe werkmethodes toe te passen.				
		Kan inspelen op en overschakelen naar complexe of onverwachte situaties, past spontaan werkschema aan zonder belang van de bewoner te verliezen.				
		Is bereid werkschema aan te passen, kan dit vrij zelfstandig. Is bereid na vraag, zijn werkregime aan te passen.				
		Is bereid werking aan te passen, maar dit vergt volledige ondersteuning. Kan werk niet herstructureren. Aanpassen werkregime is een pijnpunt.				
		Wijkt niet af van het klassieke werkpatroon en/of werkregime, onvoorziene situaties geven gegarandeerd problemen.				

Competenties	Omschrijving/Gedragsindicatoren					
Verantwoordelijkheid	Diet	Verantwoordelijk zijn (eigenaar zijn en blijven) voor onze taken en gedrag. Gevolgen van beslissingen en gedrag onder ogen zien. Bereid zijn om eigen kwaliteiten te benutten, bereid zijn om een deeltaak op te nemen. Stilstaan bij eigen functioneren en niet dat van een ander.				
		Werkt steeds volgens gemaakte afspraken, handelt op een correcte wijze bij onverwachte situaties.				
		Wil zijn steentje bijdragen tot teamverantwoordelijkheid, vraagt af en toe sturing. Heeft zicht op de gevolgen, maar kan dit niets steeds hanteren.				
		Kent de afspraken, maar moet voortdurend worden begeleid, ziet onvoldoende de gevolgen van tekortkomingen. Schuift de dingen af.				
		Werkt naar eigen behoeften, houdt geen rekening met visie, afspraken.				
Samenwerking	Diet	Rekening houden met elkaar, verschillen bij elkaar aanvaarden, mekaars kwaliteiten zien. Open communicatie met ruimte voor uitleg en vragen. Onbevangen communicatie over de situatie (= professioneel), rechtstreekse communicatie.				
		Denkt en handelt in het belang van de groep, kan professioneel samenwerken met iedereen, communiceert correct en rechtstreeks.				
		Goed contact met collega's, kan met de meesten constructief samenwerken, biedt hulp waar nodig, kan nog niet zelfstandig conflicten hanteren. Heeft ondersteuning nodig om met iedereen te communiceren.				
		Kan met één of enkele collega's goed samenwerken, vormt klikjes. Kan ook maar met enkelen communiceren, soms negatief naar anderen. Biedt selectief hulp.				
		Gaat steeds eigen weg, houdt geen rekening met collega's. Communicatie naar collega's toe is negatief en verloopt erg stroef. Kijkt enkel naar eigen werk.				

Competenties	Omschrijving/Gedragsindicatoren					
Orde & netheid	Def	Te omschrijven door het team, team bepaalt deze normen, in overleg met bewoner.				
		Nette werkplaats, heeft orde en zorgt voor materiaal.				
		Werkplaats is opgeruimd, heeft orde maar er moet soms op gewezen worden, meer rekening houden met werkafspraken.				
		Heeft weinig orde, niet netjes opgeruimd.				
		Heeft geen orde, laat alles rondslingeren, geen zorg voor materiaal, ruimt niet op.				
Zelfstandigheid	Def	In staat zijn om zelf zijn werk te organiseren. Houdt rekening met eigen bevoegdheid. Beroept op hulp van derden, bij onvoldoende kennis, informatie.				
		Kan zowel gekende als ongekende opdrachten uitvoeren, neemt initiatief, vraagt advies op juist moment.				
		Kan gekende opdrachten zelf uitvoeren, neemt initiatief en stelt vragen.				
		Kan eenvoudige opdrachten uitvoeren, neemt een afwachtende houding aan.				
		Kan niet zelfstandig werken, heeft constante begeleiding nodig, neemt geen enkel initiatief.				

Competenties	Omschrijving/Gedragsindicatoren					
Leervermogen	Def	Kennis en vaardigheden permanent verfijnen. Bereid zijn van elkaar te leren, uitleg vragen, tips doorgeven. Bereid zijn opleiding te volgen, zich te specialiseren in de doelgroep.				
		Gaat consequent aan de slag met geleerde, kan kennis overdragen en leert van collega's.				
		Vraagt uitleg, leert, toont interesse, noteert ervaringen.				
		Luistert naar de feedback, maar hervalt in zelfde werkpunten.				
		Is overtuigd van eigen vakkennis, vindt opleiding verloren tijd, motivatie tot leren ontbreekt.				
Kwantiteit/Prioriteit	Def	Evenwichtige zorglast, met goede afspraken naar taakverdeling. Inzicht hebben in zorglast en nodige taken, in functie van de bewoner.				
		Leverd doorgaans de gevraagde hoeveelheid af, heeft een normaal arbeidstempo. Doet spontaan extra taken.				
		Leverd meestal de gevraagde hoeveelheid af, moet af en toe worden aangespoord.				
		Leverd vaak te weinig werk af, ziet het werk niet of werkt te snel, geen oog voor bewoner.				
		Geen aangepast arbeidsritme, ziet of doet spontaan geen extra taken.				

Competenties	Omschrijving/Gedragsindicatoren					
Kwaliteit	Def	Zorg verlenen, volgens gemaakte afspraken in de zorgplannen. Ook andere taken uitvoeren volgens werkafspraken, teamafspraken. Taken afwerken.				
		Levert steeds werk af van prima kwaliteit, werk is af, fijn om na te komen.				
		Bereikt verwachte kwaliteit, op kleine details na.				
		Maakt meer fouten dan normaal, moet voortdurend opgevolgd worden.				
		Maakt veel fouten, mist interesse en aandacht, afwerking voldoet niet.				

Colofon

© Herbots, B., Goddaer, J., Molenberghs, C., Doucet, D., Spruytte, N. (juni 2013). Zelfreflectiedocument kleinschalig genormaliseerd wonen.

Dit zelfreflectiedocument is in 2013 ontwikkeld door een aantal deelnemers van de Netwerkgroep Kleinschalig Genormaliseerd Wonen voor Ouderen in Vlaanderen. Betty Herbots (wzc Floordam Melsbroek) bereidde het instrument voor. Nele Spruytte (LUCAS KULeuven) werkte de bijhorende leidraad voor leidinggevende en medewerker uit. Jan Goddaer (wzc Lichtendal Kortrijk, wzc De Weister Aalbeke) Carla Molenberghs (wzc Huis Perrekes Geel) en Dirk Doucet (wzc Ten Kerselaere Heist op den Berg) zorgden voor inhoudelijke aanvullingen en verbeteringen. Suggesties voor verbetering of feedback zijn mogelijk naar het kennisknooppunt kleinschalig wonen: www.kleinschaligwonen.be of kennisknooppunt@dementie.be.